

© Photo by Shane Leonard

Стивен Кінг — шалено популярний американський письменник, і майже кожний його твір стає світовим бестселером. Його справедливо називають Королем жахів і Продавцем страхів — тому що мало хто вміє лякати так, як він. Кажуть, якось психіатри наполегливо рекомендували йому пройти курс лікування. «Навіщо? Я і так лікуюся. А потім продаю вам свої страхи», — з усмішкою відповів Кінг.

ПРОДОВЖЕННЯ НАЙСТРАХІТЛИВІШОГО РОМАНУ СТИВЕНА КІНГА «СЯЙВО»!

За словами самого Кінга, «Доктор Сон» — це «повернення невимовного жаху, після якого ви ще не скоро зважитесь вимкнути світло».

Минуло багато років, але зловісні примари покинутого готелю досі не дають спокою вже дорослому Денні Торренсу... Його «сяйво» стало для нього прокляттям... Якимось долям зводить його з особливою дівчинкою Аброю. Вона — обрана. Її «сяйво» сильніше за всіх. Але зовсім поруч — кровожерливі демони в непримітній масці. Вони полюють на життя і душу дитини. І тепер тільки Ден може її захистити! Проте не всіх демонів можна позбутися. Аджі деякі з них — частина тебе самого...

Стивен Кинг

Стивен Кинг

ДОКТОР СОН

ДОКТОР СОН

МАСШТАБНА ЕКРАНІЗАЦІЯ

WARNER BROS. PICTURES PRESENTS
AN INTREPID PICTURES/VERTIGO ENTERTAINMENT PRODUCTION A MIKE FLAMAGAN FILM EWAN MCGREGOR REBECCA FERGUSON "DOCTOR SLEEP" AND CLIFF CURTIS
MUSIC BY THE NEWTON BROTHERS EXECUTIVES ROY LEE SCOTT LUMPKIN AKVA GOLDSMAN KEVIN MCCORMICK BASED UPON THE NOVEL BY STEPHEN KING SCREENPLAY BY MIKE FLAMAGAN
PRODUCED BY TREVOR MACY, p.d.a. JON BERG, p.d.a. DIRECTED BY MIKE FLAMAGAN

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6831-9

Motion Picture Artwork © 2019 Warner Bros. Entertainment Inc. All Rights Reserved

CTIBEH
KIHГ

**STEPHEN
KING**

DOCTOR SLEEP

A NOVEL

СТІВЕН
КІНГ

ДОКТОР СОН

РОМАН

ХАРКІВ КЛУБ
2019 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111(73)
К41

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
King S. Doctor Sleep : A Novel / Stephen King. —
New York : Scribner, 2013. — 544 p.

Переклад з англійської та коментарі
Олександра Красюка

ISBN 978-617-12-6831-9
ISBN 978-1-4767-2765-3 (англ.)

© Stephen King, 2013
Motion Picture Artwork © 2019
Warner Bros. Entertainment Inc.
All Rights Reserved
© Hemiro Ltd., видання українською мовою, 2019
© Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад, 2014
© Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2019

Коли я ще грав свої доволі примітивні партії на ритм-гітарі у гурті, що звався «Рештки на глибокому дні», незрідка разом із нами виступав Воррен Зівон¹. Воррен любив майки сірого кольору та фільми на кшталт «Царини павуків»². Він наполягав, аби в тому розділі наших концертів, що зветься «на біс», саме я співав його фірмову пісню «Лондонські вовкулаки». Я заперечував, кажучи, що негодящий. Він мене переконував, що навпаки. «Тональність соль-мажор, — казав Воррен, — і голоси, вий щосили, від щирого серця. Найголовніше — грай, як Кіф».

Мені ніколи не грати, як Кіф Ричардс³, хоча я завжди щосили старався, і з Ворреном поруч мене, який, регочучи, мов скажений, підпирав мене голосом нота в ноту, я завжди отримував шалений кайф.

Воррене, це моє виття для тебе, де б ти зараз не був. Я за тобою сумую, друзяко.

¹ «Rock Bottom Reminders» (1992—2012) — спорадичний рок-гурт (окрім Стівена Кінга, в ньому грали також інші відомі американські письменники, а іноді й популярні фахові музиканти), який своїми концертами зібрав загалом понад 2\$ млн на благодійність; Warren Zevon (1947—2003) — близький друг Стівена Кінга, рок-гітарист і співак, відомий своїми саркастично-макабричними піснями, зокрема його хіт «Werewolves of London» (1978) також входить до репертуару багатьох інших рок-зірок.

² «Kingdom of the Spiders» (1977) — фільм жахів про напад павуків із космосу на маленьке американське містечко.

³ Keith Richards (нар. 1943 р.) — співзасновник, гітарист і композитор гурту «Rolling Stones» з відчайдушно-розгойданою, часто наслідуваною іншими зірками манерою гри і поведінки на сцені.

**

Ми зупинились на поворотному пункті. Півзаходи не давали нам нічого.

*Велика книга Анонімних Алкоголіків*¹

**

Якщо нам судилося жити, ми мусимо бути вільними від злоби. (Вона є) сумнівною розкішшю нормальних чоловіків і жінок.

Велика книга Анонімних Алкоголіків

¹ «Велика книга Анонімних Алкоголіків: Історія про те, як багато тисяч чоловіків і жінок видужали від алкоголізму» (1939) — твір засновників АА, біржового маклера Вільяма Вілсона (1895—1971) та доктора Роберта Сміта (1879—1950), у якому, окрім реальних історій п'яниць, вперше описано широко тепер використовуваний «12-кроковий метод» позбавлення залежності від алкоголю чи наркотиків; перекладена багатьма мовами світу, регулярно перевидається з доповненнями; загальний наклад перевищує 30 млн примірників.

ВСТУПНІ ЗАСНУВАННЯ

СТРАХ — сліпо тікай, раз атасна халепа.

*Старовинна приказка
Анонімних Алкоголіків*

Скринька

1

Другого дня грудня одного з тих років, коли певний арахісовий фермер із Джорджії керував бізнесом у Білому Домі, у Колорадо згорів упень один з уславлених курортних готелів¹. «Оверлук» було оголошено втраченим назавжди. Після проведеного розслідування пожежний інспектор округу Хікарілля² визнав причиною несправний котел. Коли стався цей інцидент, готель стояв закритий на зиму і в ньому були присутніми лише четверо осіб. Врятувалися троє. Доглядач готелю в період міжсезоння Джон Торренс загинув під час безуспішних (і героїчних) спроб скинути в котлі тиск пари, який завдяки несправному запобіжному клапану піднявся до руйнівно високого рівня.

Серед тих, хто врятувався, були дружина і малий син доглядача. Третім був шеф-кухар «Оверлука» Ричард Хеллоран,

¹ Мається на увазі період 1977—1981 рр., коли президентом був Джимі Картер (нар. 1924 р.), який до входження в політику відзначився тим, що, отримавши у спадок від батька маленьку ферму в штаті Джорджія, розвинув її в успішний арахісовий бізнес.

² Jicarilla — одне з племен індіанців апачів, яке колись мешкало на відрогах Скелястих гір.

який, покинувши свою сезонну роботу у Флориді, приїхав перевірити, чи все гаразд із Торренсами, бо, як він пояснив, «потужне прозріння» підказало йому, що їхній родині загрожує небезпека. Обоє уцілілих дорослих під час вибуху було тяжко поранено. Тільки дитина залишилася неушкодженою. Фізично принаймні.

2

Від корпорації, яка володіла «Оверлуком», Венді Торренс із сином отримали відшкодування. Сума була не захмарною, проте достатньою, щоб їм протриматися ті три роки, поки пані Торренс через свою ушкоджену спину не була здатна працювати. Юрист, з яким вона консультувалася, сказав, що, якщо їй стачить волі витримати жорстку гру, вона може отримати набагато-багато більші гроші, бо зазначена корпорація надзвичайно прагне уникнути слухання в суді. Але вона, як і зазначена корпорація, бажала тільки одного — забути про ту трагічну зиму в Колорадо. «Я видужаю», — сказала вона й так і зробила, хоча ушкоджена спина мучила її до кінця життя. Потрочені хребці й поламані ребра зрослися, але скаржитися ніколи не припиняли.

Вініфред і Деніел Торренси жили якийсь час на Середньому Півдні, а потім перекочували ще південніше, до Тампи. Подеколи з Кі-Весту¹ провідати їх наїжджав Дік Хеллоран (той, що з «потужним прозрінням»). Головним чином, щоб відвідати Денні. Між ними зберігався доволі міцний зв'язок.

Якось рано-вранці в березні 1981 року Венді зателефонувала Діку й запитала, чи не зможе він приїхати. «Денні, —

¹ Географічне поняття «Середній Південь» охоплює штати Теннессі, Арканзас та Міссісіпі; Тампа — засноване 1823 р. місто на західному узбережжі півострова Флорида, фактично становить єдиний мегаполіс з містами Сейнт-Пітерсберг та Клівротер; Key West — місто на однойменному острові Флоридського архіпелагу, найпівденніша точка континентальної території США.

сказала вона, — розбудив мене серед ночі й наказав не заходити до ванної кімнати».

А після того він взагалі відмовився розмовляти.

3

Прокинувся він тому, що захотів пісяти. Надворі дув сильний вітер. Було тепло — у Флориді майже завжди так, — але йому не подобався сам цей звук, і ніколи не подобатиметься, гадав він. Цей звук нагадував йому про «Оверлук», де несправний котел був найменшою з небезпек.

Вони з матір'ю жили в доволі тісній орендованій квартирі на другому поверсі. Денні вийшов із маленької кімнати, що сусідила з кімнатою його матері, і рушив по коридору. Вітер задував поривами, і помираюча пальма поряд з їх будинком вигримувала листям. Звучало скелетно. Вони завжди залишали двері ванної кімнати відчиненими, коли ніхто не користувався душем або унітазом, бо клямка там була поламана. Цієї ночі двері стояли зачиненими. Утім, не тому, що у ванній наразі перебувала його мати. Завдячуючи травмам обличчя, отриманим нею в «Оверлуку», вона тепер хропла — делікатними такими схлипами «*кхір-кхір*», — і він чув зараз ці звуки з її спальні.

«Ну, вона зачинила двері випадково, от і все».

Проте він уже тоді все чудово зрозумів (бо й сам був обдарований потужним прозрінням й інтуїцією), але інколи мусиш пересвідчитися. Інколи мусиш *побачити*. Це було те, що йому відкрилося в «Оверлуку», в готельному номері на другому поверсі.

Сягнувши рукою, що здавалася занадто довгою, занадто витягнутою, занадто *безкостою*, він клацнув клямкою і прочинив двері.

Як то він уже знав, там була та сама жінка з Номера 217. Вона сиділа гола на унітазі, розчепіривши ноги з набухлими

мертвотно-блідими кульшами. Її зеленуваті груди звисали, мов пара спущених гумових м'ячів. Під черевом стирчав жмут сивого волосся. Очі в неї були також сиво-сірого кольору, як у сталевих дзеркал. Вона побачила його, і губи її розтягнулися в посмішці.

«Заплющ очі, — колись, за давніх-давен, був радив йому Дік Хеллоран. — Якщо побачиш щось погане, заплющ очі і скажи собі, що нічого такого там нема, а коли розплющися, воно пропаде».

Проте це не подіяло тоді, у Номері 217, коли йому було п'ять років, не подіє воно й тепер. Він це розумів. Він чув її запах. Запах гниття.

Ця жінка — він знав її ім'я, її звали місіс Мессі, — важко зіп'ялася на свої синюшні ноги, так само тягнучи до нього руки. Плоть з цих рук звисала, майже стікала донизу. Вона посміхалася так, як то роблять, побачивши старого друга. Або, скажімо, якусь добру їжу.

З виразом на обличчі, який помилково можна було сприйняти за незворушність, Денні м'яко причинив двері й відступив на крок. Він дивився, як клямка смикнулась раз... другий... ще посмик... а тоді втихла.

Тепер уже восьмирічний, він до певної міри навіть у жаху був здатен на раціональне мислення. Почасті тому, що в якомусь закутку в глибині його мозку жило очікування саме такого. Хоча він завжди думав, що тим, хто нарешті з'явиться, буде Горес Дервент. Або бармен, той, котрого його батько називав Ллойдом. Утім, він вважав, що ще до того, як це трапилося, він мусив би здогадатися, що з'явитися має саме місіс Мессі. Бо з усієї нечисті в «Оверлуку» вона була найгіршою.

Раціональна ділянка в його мозку запевняла, що вона — це лише якийсь фрагмент неспогадного сновидіння, що послідував за ним з його сну по коридору аж до ванної кімнати. Та ділянка наполягала, що, якщо він знову відчинить двері, за ними нічого такого не виявиться. Звісно, там нічого не буде, оскільки він зараз не спить. Але інша частина його ества, та

частина, що *сяяла*, знала краще. «Оверлук» його не відпустив. Щонайменше одна з його мстивих примар послідувала за ним аж до самої Флориди. Одного разу він уже був натрапив на цю жінку, вона тоді лежала, розкинувшись у ванні. Потім вона вибралась звідти і намагалася його задушити своїми риб'ячо-драглистими (але жакливо сильними) пальцями. Якщо він зараз відчинить двері ванної, вона закінчить ту справу.

Він дозволив собі компроміс, притулившись вухом до дверей. Спершу там нічого не було. Потім він дочув легесенькі звуки.

Мертві нігті дряпали деревину.

Денні наче несвоїми ногами пішов до кухні, виліз на стілець і попісав у раковину. Потім він розбудив матір і сказав, щоб та не заходила до ванної кімнати, бо там ховається дещо погане. Зробивши ці справи, він повернувся до ліжка і глибоко зарився під ковдри. Йому хотілося залишатися там завжди, встаючи лише для того, щоби попісати в раковину. Тепер, коли матір він попередив, у нього не було жодного бажання з нею розмовляти.

Його матері був знайомий цей його *нерозмовний* стан. Таке вже траплялося після того, як Денні був ризикнув завітати до Номера 217 в «Оверлуку».

— А з Діком ти поговориш?

Лежачи в своєму ліжку, дивлячись на неї, він кивнув. Мати зателефонувала, попри те, що була тільки четверта ранку.

Дік приїхав під кінець того ж дня. Він з собою дещо привіз. Подарунок.

Після того як Венді подзвонила Діку — вона зробила це так, щоби почув син, — Денні знову занурився в сон. Хоча тепер йому було вісім років і він уже ходив до третього класу, він так само смоктав собі великий палець. Їй було боляче таке

в ньому бачити. Вона підійшла до дверей ванної кімнати і зупинилася, дивлячись на них. Вона відчувала страх — її налякав Денні, — але їй було туди треба, і вона не мала наміру скористатися кухонною мийкою, як це зробив він. Картина того, який вона матиме вигляд, балансуючи на краєчку робочої стійки з дупою, завислою за вінця керамічної раковини (навіть якщо нема нікого, хто міг би це побачити), змусила її наморщити носа.

У руці вона тримала молоток зі свого маленького вдовинного ящичка для інструментів. Натискаючи клямку і прочиняючи поштовхом двері ванної кімнати, вона тримала його піднятим. Звісно, ванна кімната виявилася порожньою, але кільце унітазного сидіння було опущене. Вона ніколи не залишала його в такій позиції, перед тим як піти до ліжка спати, бо знала — якщо туди забреде бодай на десять відсотків несонний Денні, він напевне забуде підняти кільце і геть його обпісяє. А ще там був запах. Поганий запах. Такий, ніби пацюк здох десь між стінами.

Вона зробила крок досередини, потім ще два. Помітила якийсь порух і крутнулася вихором, з піднятим молотком, готова вдарити, хто б

(що б)

там не ховався за дверима. Але то була лише її власна тінь. Лякається власної тіні, інколи фиркають люди, але хто має більше на це право за Венді Торренс? Після того, що вона бачила, крізь що пройшла, вона знала, що тіні можуть бути небезпечними. Вони можуть мати зуби.

Нікого не було у ванній кімнаті, але на унітазному сидінні був якийсь блідий мазок, і ще один на шторі душу. Екскременти, перше, що їй подумалось, але ж лайно не жовто-сичюшне. Венді придивилася зблизька і побачила шматочки плоти й гнилої шкіри. На килимку біля ванни воно теж було, у формі людських ступень. Їй подумалося, що сліди ці надто маленькі — надто *делікатні*, — щоби бути чоловічими.

— Ох, Господи, — прошепотіла вона.

Закінчилося тим, що вона все ж таки скористалася кухонною раковиною.

5

Венді витрутила свого сина з ліжка опівдні. Вона спромоглася згодувати йому трохи супу і півсендвіча з арахісовим маслом, але потім він знову заліз до ліжка. Як і перше, він не розмовляв. Хеллоран приїхав невдовзі по п'ятій годині, сидячи за кермом свого тепер древнього (але ідеально доглянутого і сліпуче наваксованого) червоного «Кадилака». Венді не відходила від вікна, чекаючи й виглядаючи, як колись вона, стоячи біля вікна, було чекала і виглядала свого чоловіка з надією, що Джек приїде додому в доброму гуморі. І тверезий.

Вона кинулася вниз сходами і відкрила двері якраз тієї миті, коли Дік вже збирався натиснути кнопку дзвінка з позначкою TORRENCS 2A. Він простягнув руки, і вона враз кинулася йому в обійми, бажаючи, щоб вони не розкривалися щонайменше годину. А краще дві.

Він відсторонив її, тримаючи за плечі на відстані витягнутих рук.

— Ви маєте гарний вигляд, Венді. А як наш маленький чоловічок? Він заго'орив?

— Ні, але з вами поговорить. Принаймні, навіть якщо не говоритиме вголос, ви зможете...

Замість того, щоби закінчити фразу, вона виставила палець пістолетом і націлила його Діку в лоба.

— Нема потреби, — заперечив Дік.

Його усмішка продемонструвала новий набір фальшивих зубів. Тієї ночі, коли вибухнув котел, «Оверлук» позбавив його більшості з попереднього комплекту. Себто молотком, який зруйнував зубні протези Діка і забрав у Венді здатність ходити ритмічно, без накульгування, розмахував Джек Торренс, але вони обоє розуміли, що насправді тоді діяв «Оверлук».

— Він дуже потужний, Венді. Якщо захоче мене заблокувати, йому це запросто. З досвіду знаю. Крім того, краще буде, якщо ми з ним побалакаємо ротами. Краще для нього. А тепер розкажіть мені про все, що тут у вас трапилось.

Все розповівши, Венді повела його до ванної кімнати. Плями там вона залишила, щоб він побачив їх на власні очі, як той патрульний коп, що зберігає недоторканим місце злочину перед приїздом команди криміналістів. А тут таки стався злочин. Злочин проти її хлопчика.

Дік довго дивився, нічого не торкаючись, а потім кивнув:

— Нумо, давайте подивимося, чи прокинувся Денні, чи він в по'ядку.

Денні ще спав, але на серці у Венді полегшало від виразу радості на обличчі сина, коли він побачив, хто сидить біля нього на ліжку і трусить його за плече.

(«привіт, Денні, а я привіз тобі подарунок»)

(«сьогодні не мій день народження»)

Венді дивилася на них, розуміючи, що вони балакають, але не знаючи про що.

Дік промовив:

— Вставай, золотко. Ми прогуляємося з тобою по пляжу.

(«Діку, вона повернулася, місіс Мессі з Номера 217 з'явилася тут»)

Дік знову струснув його за плече:

— Говори вголос, Дене. Ти лякаєш свою ма.

Денні промовив:

— А який мені подарунок?

Дік усміхнувся:

— Отак вже краще. Мені подобається це чути, і Венді також.

— Так, — це було все, що вона наважилась вимовити. Інакше б вони почули тремтіння в її голосі й занепокоїлися. Цього вона не хотіла.

— Поки нас не буде, ви могли б зробити у ванній чистку, — сказав їй Дік. — Ви маєте кухонні рукавички?

Вона кивнула.
— Добре. Надягніть їх.

6

До берега було дві милі. Стоянку оточували незграбно розмальовані пляжні спокуси — кіоски з продажу тортів-мурашників¹, ятки з хот-догами, сувенірні крамнички, — але зараз, під самий кінець сезону, усякий бізнес там майже вщух. Пляж майже цілком належав тільки їм. Поки вони їхали сюди з квартири, Денні тримав на колінах свій подарунок — якийсь загорнутий у сріблястий папір довгастий, доволі важкенький пакунок.

— Ось побалакаємо троха, і тоді можеш його розпакувати, — сказав Дік.

Вони вирушили просто вздовж прибою, там, де пісок був твердим, мерехтливим. Денні йшов повільно, бо Дік уже доволі постарішав. Колись він помре. Можливо, навіть скоро.

— Мене вистачить ще на кілька років, — промовив Дік. — Нехай це тебе не турбує. Розкажи мені тепер про минулу ніч. Нічого не пропускаючи.

Це не забрало багато часу. Найважчим виявилось добирати слова, щоб пояснити той жах, який він переживає зараз і як той переплітається з удушливим відчуттям упевненості: тепер, коли вона його знайшла, вона вже ніколи не залишить його у спокої. Але оскільки це був Дік, він не мав потреби в словах, хоча й знайшов деякі.

— Вона прийде знову. Я знаю, вона повернеться. Вона приходитиме й приходитиме, аж поки мене не дістане.

— Ти пам'ятаєш, як ми познайомилися?

¹ Одна з найулюбленіших у США ярмаркових страв голландсько-німецького походження: прокручене крізь м'ясорубку тісто смажать в олії з маслом і засипають горіхами, цукром, фруктами тощо.

Хоча й здивований такою переміною курсу, Денні кивнув. Саме Хеллоран показав і розказав усе, що треба, йому і його батькам у їхній перший день в «Оверлуку». Здавалося, це було так давно.

— А пам'ятаєш, як я вперше заговорив усередині твоєї голови?

— Звичайно ж, я пам'ятаю.

— І що я тоді сказав?

— Ви спитали мене, чи хочу я поїхати з вами до Флориди.

— Так, правильно. А як тобі почувалося, коли ти взяв, що ти більше не самотній? Що ти не єдиний такий на світі?

— Стало просто чудово, — відповів Денні. — Просто чудовезно.

— Йо, — погодився Хеллоран. — Йо, звісно, так.

Вони пройшли далі, трохи помовчавши. Маленькі пташки — мати Денні називала їх цвірінками¹ — забігали у хвилі й спурхували назад.

— Ти коли-небудь чудувався з того, як я завше з'являюся тоді, коли я тобі потрібний? — поглянув він униз, на Денні, і посміхнувся. — Аніже. Ніколи. Та й чому б? Ти був усього лиш дитинчам, але зараз ти троха постаршав. А в деяких смислах став *набагато* старшим. Слухай сюди, Денні. Цей світ має змогу якось тримати все в рівновазі. Я у це вірю. Є така приказка: «Коли ученень готовий, учитель об'явиться». Я й був твоїм учителем.

— Ви значно більший за це, — сказав Денні. Він узяв Діка за руку. — Ви мій друг. Ви врятували нас.

Дік це проігнорував... або вдав, ніби проігнорував.

— Моя бабця теж мала сяйво — ти пам'ятаєш, я тобі про це вже був розказував?

— Йо. Розказували, ви розказували, що вели з нею довгі розмови, навіть не відкриваючи ротів.

¹ Stint (Peep) — піщаний кулик, поширений на північноамериканських узбережжях дрібний птах.

— Так і було, правильно. Вона мене навчила. А її навчила її прабабця, давно, ще у рабські часи. Колись, Денні, настане твоя черга стати учителем. Учень з'явиться.

— Якщо мене спершу не дістане місіс Мессі, — промовив Денні понуро.

Вони підійшли до лавки. Дік сів.

— Далі я вже не насмілююся. Можу не повернутися назад. Сідай поряд мене. Хочу розповісти тобі одну історію.

— Не хочу я ніяких історій, — заперечив Денні. — Вона повернеться, як ви цього не второпаете? Вона повертатиметься *знову*, і *знову*, і *знову*.

— Закрий свого рота й відкрій вуха. Отримаєш деякі настанови.

Після цих своїх слів Дік вищирився, демонструючи блискучі нові зуби.

— Гадаю, тобі дійде. Ти далєбі не дурник, золотко.

7

Мати матері Діка — та, що мала сяйво — жила у Клірвотері¹. Вона була Білою Бабунею. Не тому, що належала до білої раси, звісно, а тому, що була *доброю*. Батько його батька жив у штаті Міссісіпі, у сільському містечку Данбрі неподалік від Оксфорда². Його дружина померла задовго перед тим, як народився Дік. Для людини його кольору в той час і в тій місцевості цей чоловік був заможним. Він володів поховальним салоном. Дік зі своїми батьками відвідував його чотири рази на рік, і малий Дік Хеллоран ненавидів ті гостини. Енді

¹ Clearwater («Чисті води») — місто, засноване 1837 р. у Флориді на березі Мексиканської затоки.

² Oxford — засноване 1837 р. містечко, назване на честь британського університетського міста й з прицілом на академічне майбутнє, що й сталося: 1848 р. там було відкрито штатний Університет Міссісіпі, тепер широко відомий під неформальною назвою «Стара Місс».

Хеллоран сповнював його жахом, і малий називав його — тільки подумки, бо вимовити таке вголос означало заробити собі стусан по губах — Чорним Дідом.

— Ти знаєш про паскудників дітей? — запитав Дік у Денні. — Отих, що шукають дітей для сексу?

— Щось ніби таке, — промовив Денні насторожено. Звичайно, він знав, що не можна балакати з незнайомцями, і ніколи не сідати з кимсь таким до машини. Бо вони можуть зробити з тобою своє дільце.

— Ну, старий Енді був чимось більшим за просто паскудника дітей. Він був ще й клятим садистом.

— А що це?

— Це той хто радіє, коли комусь робить боляче.

Денні кивнув, миттєво зрозумівши.

— Як Френкі Лістроун у школі. Він мучить дітей, роблячи їм «індіанські опіки» та «голландські тертушки»¹. Якщо когось він не може змусити заплакати, тоді перестає. А якщо може, тоді він не перестає *нізащо*.

— Це погано, але там було гірше.

Дік заправ у те, що випадковому перехожому здалося б мовчанкою, але його розповідь продовжила розгоратися серією картинок і фраз, що їх зв'язували. Денні побачив Чорного Діда, високого чоловіка в костюмі чорнішому, ніж він сам, якогось особливого фасону

(федорі)²

капелюсі на голові. Він побачив, як у нього пуп'янками слини завжди мокріли кутики рота і які в нього почервонілі, в припухлих повіках очі, ніби він втомлений або щойно

¹ Дитячі знущальні прийоми: 1) одночасно крутити врізнобіч шкіру на руці; 2) швидко терти якусь місцину на волосяній частині голови жертви.

² Федровий капелюх з увігнутим наголовком і загнутим донизу передом крисів, названий за п'єсою «Fedora» (1888) французького драматурга Віктор'ена Сарду (1831—1908), де саме в такому капелюсі грала зіркова актриса Сара Бернар (1844—1923); незмінний атрибут гангстерів і детективів у голлівудських фільмах 1940—1950-х рр.

подолав ридання. Він побачив, як він садовить Діка — молодшого, ніж тепер Денні, либонь, такого віку, як Денні був тієї зими в «Оверлуку», — собі на коліна. Якщо вони були не самі, він міг його хіба що полоскотати. Якщо самі, він клав свою руку Діку між ноги і стискував йому яечка, аж поки Дікові не здавалося, що він ось-ось зомліє від болю.

— Тобі подобається? — сопів дідो Енді йому у вухо. Він тхнув сигаретами і віскі «Білий Кінь». — Свісно, що так, кожному хлопцю се подобається. Та якщо тобі навіть і не подобається, ти нікому не розскажеш. А якщо розскажеш, я зроблю тобі боляче. Я тебе спалю.

— Свята срака, — промовив Денні. — Це капець.

— Були ще й інші штуки, — сказав Дік, — але я розкажу тобі лиш про одну. Після того як вмерла його дружина, дідо найняв одну жінку, щоб поралася по хаті. Щоби прибирала й готувала їжу. В обідній час вона зразу метала на стіл все разом, від салату до десерту, бо саме так подобалося Чорному Діду. Десертом завше був або пиріг, або пуддін. Він завжди лежав або в маленькій тарілочці, або на блюдечку поряд з твоєю великою тарілкою, щоб ти міг на нього дивитися і хотіти його, поки копирсаєшся у тих, інших, помиях. Дідो твердо й непорушно тримався цього правила — щоб ти *дивився* на десерт, поки не доїси смаженого м'яса з вареними овочами й картоплею пюре все, до останнього шматочка. Ти мусив навіть підчищати підливу, що була глевкою і доволі несмачною. Якщо не вся підлива була доїдена, Чорний Дідो тицяв мені шматок хліба і казав: «Повимачуй оцим, Дікі-Пуцьвіріньку, зроби, щоб тарілка сяяла, ніби її собака облизав». Це він так мене називав, Дікі-Пуцьвіріньок. Іноді я не міг змусити себе доїсти ніякою силою, отже, тоді я не отримував пирога або пуддіна. Він забирав мій десерт і з'їдав його сам. А іноді бувало таке, що я міг *через силу* доїсти весь обід, аж тут бачу — він топче недопалок сигарети в мій кусень пирога або в мій ванільний пуддін. Йому було зручно таке робити, бо він завше сидів поряд мене. Він вважав це вельми

вдалим жартом. «Упс, промазав у попільницю», — зазвичай вигукував він. Мої ма і тато ніколи не намагалися покласти цьому край, хоча мусіли розуміти, що навіть якщо це й жарт, то небезневинний, щоб таким чином розігравати малу дитину. Вони теж просто робили вигляд, ніби це жарт.

— Це дуже, дуже погано, — сказав Денні. — Ваші рідні мали б стати на ваш захист. Моя мама завжди стає. І тато мій став би також.

— Вони буялилися його. І мали підстави буятися. Енді Хеллоран був поганим, поганим мотосцикилем¹. Він приказував: «Нумо, Дікі, об'їж кругом, воно те' не втруїть». Якщо я було відкушу шматочок, він наказує Нонні — так звали його доморядницю — принести мені свіжий десерт. Якщо я не куштував, той так там і стояв. Виходило так, що я ніколи не міг завершити свій обід, бо мені шлунок аж вивертало.

— Вам треба було переставити той пудинг або пиріг по інший бік своєї тарілки, — сказав Денні.

— Я пробував, аякже, не дурником народився-бо. Він просто переставляв його назад, кажучи, що десерт мусить бути правобіч. — Дік помовчав, дивлячись на воду, де вздовж роздільної лінії між небом і Мексиканською затокою повільно сунувся довгий білий корабель. — Іноді, коли я залишався з ним сам на сам, він мене кусав. А одного разу, коли я сказав, що, якщо він не облишить мене в спокої, я все розкажу татові, він загасив сигарету мені об босу ступню. Він сказав: «Розкажи їм ще й про сее, й побачиш, чи на добро воно тобі піде. Твій татусь давно знає про мої звички і ніколи й слова не вимовить, бо він миршавець і хоче отримати ті гроші, що я їх тримаю в банку, коли я помру — чого я не збираюся робити скоро».

Денні слухав зачаровано, з широко розплющеними очима. Він завжди вважав найстрашнішою в світі, найстрашнішою

¹ Розпусник (сленг афроамериканців).

з можливих історією казку про Синю Бороду, але ця була гіршою. Бо вона була правдою.

— Іноді він казав, що знає одного поганого чоловіка на ім'я Чарлі Менкс, і якщо я не робитиму те, чого він від мене бажає, він подзвонить по міжміському Чарлі Менксу і той приїде у своїй крутій машині й забере мене у те місце, де тримають поганих дітей¹. А потім дідо пхав руку мені між ноги і починалося те стискання. «Атож, нікому ти й слівцем не прохопишся, Дікі-Пущьвіріньку. А якщо скажеш, тоді приїде друзяка Чарлі й відвезе тебе до всіх інших дітей, яких він уже покрав, і житимеш ти там, аж поки не помреш. А коли помреш, ти потрапиш до пекла, де тіло твоє горітиме вічно. За те, що наговорив. І то байд'же, чи тобі хто повірить, а чи ні, наговор є наговором». Я таки довго вірив старому курвалеві. Я навіть не розказував моїй Білій Бабуні, тій, що із сьйвом, бо боявся, що вона подумає, ніби я сам винен. Якби я був тоді старшим, я б розумів краще, але ж я був усього лиш дитиною. — Він зробив паузу. — Та було й ще дещо інше. Ти знаєш, що то було, Денні?

Денні надовго задивився в обличчя Діка, зондуючи думки і картинки, що ховалися за його лобом. Нарешті він сказав:

— Ви хотіли, щоб ваш батько отримав ті гроші. Але він їх так і не отримав.

— Так. Чорний Дідо всі їх залишив якомусь притулку для негритянських сиріт в Алабамі, і я можу закластися, що знаю чому. Але тут це ні до чого.

— А ваша добра бабуня так ні про що й не знала. Вона так і не здогадувалася?

— Вона розуміла, що там *щось* відбувається, але я все те хував подалі, затаєним, тож вона до мене з цим не в'язла. Тільки сказала мені, що, коли я буду готовим побалакати,

¹ Чарлз Менкс — антигерой роману «NOS4A2» («Носферату»), випущеного у квітні 2013 р. сином Стівена Кінга Джо Гіллом; вампір, який їздить на вінтажному «Роллс-Ройсі» і ловить дітей, відвозячи їх до страшного світу, що зветься Крістмасленд.

вона буде готовою мене вислухати. Денні, коли Енді Хеллоран помер — у нього стався кроволив у мозок — я почувався найщасливішим хлопцем у світі. Мама сказала, що мені не конче тра'їхати на похорон, якщо хочу, я можу залишитися з бабуною Розою — моєю Білою Бабуною, — але мені хотілося поїхати. Ще й як хотілося. Я хотів на власні очі побачити, що мій старий Чорний Дідо насправді мертвий. Того дня йшов дощ. Навкруг могили усі стояли під чорними парасольками. Я дивився, як його труна — я не мав сумнівів, що найбільша і найкраща з його крамниці — опускається в землю, і думав про всі ті рази, коли він крутив мені яечка, і про всі ті сигаретні недопалки, погашені в моєму пирогу, а один з них мені об ногу, і як він керував за обіднім столом, наче отой божевільний король у тій п'єсі Шекспіра. Але більше всього я думав про Чарлі Менкса — якого дідо, певна річ, сфабрикував на порожньому місці — і про те, як Чорний Дідо так ніколи й не зміг подзвонити Чарлі Менксу по міжміському, щоби той приїхав вночі й відвіз мене своєю крутою машиною жити разом з іншими вкраденими хлопчиками й дівчатками. Я зазирнув за край могили («Хай хлопчик подивиться», — сказав мій тато, коли мама спробувала відсмикнути мене назад) і простежив його труну до самого дна тієї сирої ями. Я тоді подумав: «Тут ти вже на шість футів ближче до пекла, Чорний Дідо, а дуже скоро опинишся цілком там, і я надіюся, диявол надає тобі тисячу гарячих своєю палаючою рукою».

Дік поліз рукою собі в кишеню штанів і видобув пачку «Марлборо» із заткнутою за целофан книжечкою сірників. Вставивши до губ сигарету, він потім змушений був ловити її сірником, бо й рука в нього тремтіла і губи тремтіли також. Денні був приголомшений, побачивши сльози, що забриніли Діку в очах.

Зрозумівши вже, куди хилиться ця історія, Денні запитав: — Коли він повернувся назад?

Дік глибоко затягнувся, а потім видихнув дим крізь усмінені губи.

— Тобі не тра' було зазирати мені до голови, щоби це второпати, еге ж?

— Так.

— За шість місяців. Одного дня я прийшов додому зі школи, а він лежить на моєму ліжку голий, зі своїм настовбурченим плюсклим, напівзогнилим прутнем. І каже: «Ходи-но сюди, сідай на цю штуку, Діку-Пуцьвіріньку. Ти мені тисячу пообіцяв, а я тобі *дві* тисячі дам». Я заверещав, але нікому було почути мого крику. Мама і тато, вони в мене обоє працювали, ма в ресторані, а тато на друкарському пресі. Я вибіг і захрюпнув двері. І чую, що Чорний Дідо підводиться... *чалап...* через кімнату... *чалап-чалап-чалап...* а далі я почув...

— Нігті, — прошепотів Денні майже всуціль відсутнім голосом. — Дряпають двері.

— Якраз це. Я не заходив туди знову аж до самого вечора, поки додому не прийшли мама з татом. Він пропав... але там залишилися покидьки.

— Авжеж. Як і в нашій ванній. Бо він уже розкладався.

— Якраз це. Я сам поміняв постіль, я вмів уже, бо ма показала мені, як це робиться, ще за два роки до того. Сказала тоді, що я вже занадто дорослий і не потребую більше хатньої робітниці, що хатні робітниці — то для маленьких білих хлопчиків і дівчаток, як ті, за якими вона сама доглядала, поки не отримала роботу управительки у стейк-хаусі Беркіна. Приблизно за тиждень бачу я клятого Чорного Дідо в парку, сидить верхи на гойдалці. Він був одягнений у свій костюм, але той був весь покритий якоюсь сірою паддю — пліснявою, що наросла на ньому там, під землею, в труні, я гадаю.

— Йо, — відгукнувся Денні. Це прозвучало якимсь ніби склянистим шепотом. На більше він не спромігся.

— При тім ширінка в нього була розкрита, і все його хазяйство було вивалене надвір. Вибач, що я тобі все це розказую, Денні, ти надто юний, щоби чути про такі речі, але тобі тра' про це знати.

— А тоді ви вже пішли до Білої Бабуні?

— Мусів. Бо розумів те, що розумієш ти: він буде приходити, вертатиметься ввесь час. Не як... Денні, а ти бачив коли-небудь мертвих людей? *Надійних* мертвих людей, я хотів сказати. — Він розсміявся, бо це прозвучало смішно. І для Денні також. — Привидів.

— Кілька разів. Одного разу троє їх стояли біля залізничного переїзду. Двоє хлопців і дівчина. Підлітки. Я думаю... може, вони саме там загинули.

Дік кивнув.

— Здебільша вони тримаються поблизу того місця, де перейшли в інший світ, допоки врешті не звикнуть бу'и мертвими, і рухаються далі. Дехто з того люду, що ти бачив в «Оверлуку», були якраз такими.

— Я знаю. — Полегшення від того, що він може про це говорити з тим, хто *розумів*, було несказаним. — А то ще була жінка в ресторані. У такому, знаєте, де столики стоять на вулиці.

Дік знову кивнув.

— Хоча кризь неї мені не видно було наскрізь, але ніхто більше її не бачив, а коли офіціантка підсунула той стілець, на якому вона сиділа, та леді привид зникла. І ви їх бачите інколи?

— Вже багато років ні, але ти сильніший у сяйві, аніж я був. Воно троха послабшає, коли ти постаршаєш...

— Це добре, — палко відгукнувся Денні.

— ...але все'дно в тебе його ще повно залишиться, навіть коли ти станеш дорослим, я так гадаю, бо ти розпочав з таким великим запасом. Надійні привиди не такі, як та жінка, яку ти бачив у Номері 217, а потім знову у вашій ванній кімнаті. Так же, еге ж?

— Так, — сказав Денні. — Місіс Мессі *реальна*. Після неї залишаються її шматки. Ви їх бачили. І мама також... а вона ж в мене не сяє.

— Ходімо назад, — промовив Дік. — Час уже тобі побачити, що я тобі привіз.

Повернення до автостоянки було довшим, бо Дік засапувався.

— Сигарети, — сказав він. — Навіть не починай, Денні.

— Мама курить. Думає, що я не знаю, але я знаю. Діку, а що зробила ваша Біла Бабуня? Вона ж мусила щось зробити, бо ваш Чорний Дідо вас так і не дістав.

— Вона зробила мені подарунок, такий самий, як я збираюся зробити тобі. Це те, що робить учитель, коли учень готовий. Навчання саме собою вже є дарунком, щоб ти знав. Це найкраще з усього, що будь-хто може подарувати або отримати. Вона не називала Діда Енді на ім'я, казала про нього просто, — Дік вишкірився, — *«той ззабоченець»*. Я сказав те саме, що ти мені щойно, що він не привид, що він реальний. А вона мені: «Авжеж, так воно й є, бо це ти сам *робиш* його реальним. Своїм сяйвом». Вона сказала, що деякі душі — злі душі здебільша — не йдуть з цього світу, бо знають, що деінде на них чекає щось набагато гірше. Більшість з них такі злидні, що від голоду поступово щезають, але деякі знаходять собі їжу. «От цим-то для них і є сяйво, Діку, — сказала вона мені. — Їжею. Ти годуєш того *ззабоченця*. Не хочеш, а робиш. Він — як той москіт, що кружляє й кружляє поряд, а потім сідає по нову порцію крові. І нічого з цим не поробиш. Але ти можеш обернути те, по що він приходить, проти нього».

Вони вже повернулися до «Кадилака». Дік відімкнув дверцята і нарешті, полегшено зітхаючи, сів за кермо.

— Були часи, коли я міг пройти десять миль, а тоді ще п'ять бігом пробігти. А тепер отака маленька прогулянка бережком, і в спині мені таке відчуття, наче по ній куняка навбрикувалася. Нумо, Денні. Розгортай свій подарунок.

Денні обірвав срібний папір, і його очам відкрилася зроблена з пофарбованого зеленим кольором металу скринька. Спереду на ній, під клямкою, містилася кнопкова панель.

— Ух ти, кльово!

— Йо? Тобі подобається? Добре. Я дістав її у «Вестерн Авто»¹. Чисто американська сталь. Та, яку мені була подарувала Біла Бабуня, мала навісний замок з маленьким ключиком, який я носив у себе на шиї, але то було дуже давно. Зараз уже вісімдесяті, модерна ера. Бачиш кнопкову панель? Все, що тобі тра' зробитити, це набрати п'ять цифер, які ти певен, що не забудеш, а потім натиснути оту маленьку кнопку, де написано КОД. А потім, у будь-який час коли тобі схоцеться відкрити скриньку, набираеш свій код і готово.

Денні був у захваті.

— Дякую, Діку! Я буду в ній тримати мої приватні цінності!

До них належали його найкращі бейсбольні картки, його зароблений в бойскаутах-«вовчентях» почесний значок «Компас», його щасливий зелений камінець і його фотографія, на якій він знятий з батьком у Боулдері на галявині перед тим домом, де вони жили колись в орендованій квартирі, іще до «Оверлука». До того, як все обернулося на зле.

— Це чудово, Денні, я хочу, аби так ти й зробив, але я хочу, щоб ти зробив іще дещо.

— Що?

— Я хочу, аби ти вивчив цю скриньку геть усю зсередини і ззовні. Не просто роздивися на неї; обмацай її. Відчуй її всю цілком. А потім і носа до неї всередину засунь, понюхай, як саме вона там пахне. Вона мусить стати твоєю найближчою подружкою, принаймні на якийсь час.

— Чому?

— Тому що іншу, таку само, як ця, ти помістиш у себе в умі. І та буде навіть більш особливою за цю. І наступного разу, коли поблизу з'явиться та сучка Мессі, ти вже будеш до неї готовим. Я тобі розкажу, як саме, так само, як мені була колись розказала моя рідна Біла Бабуня.

¹ «Western Auto» — заснована 1909 р. компанія з роздрібною торгівлі автозапчастинами й різним механічним реманентом, мала 590 крамниць по всіх штатах; припинила існування 1998 р., хоча окремі дрібні дилери й зараз незаконно, але вперто використовують традиційний бренд компанії.

Дорогою назад до квартири Денні залишався небагато-словним. Йому багато про що треба було подумати. Подарунок — зроблену з міцного металу скриньку — він тримав у себе на колінах.

9

Місіс Мессі повернулася приблизно за тиждень. Вона знову чекала у ванній кімнаті, але цього разу лежачи в самій ванні. Денні не здивувався. Вона ж, врешті-решт, колись була й померла у ванні. Цього разу він не тікав. Цього разу він зайшов і причинив за собою двері. Вона, усміхаючись, поманила його до себе. Денні підійшов, також усміхаючись. Він чув звуки телевізора. Мати у себе в кімнаті дивилася «Компанію трьох»¹.

— Привіт, місіс Мессі, — промовив Денні. — Я вам дещо приніс.

В останню мить вона зрозуміла й заверещала.

10

За якусь хвилину у двері ванної кімнати постукала мати.

— Денні? З тобою все гаразд?

— Все добре, мамо. — Ванна була порожня. У ній залишилося хіба що трішки якогось слизу, але Денні гадав, що легко його прибере. Просто змиє водою до каналізації. — Тобі треба сюди? Я скоро виходжу.

— Ні, я просто... просто мені почулося, що ти мене кличеш. Денні вхопив зубну щітку і відчинив двері.

¹ «Three's Company» (1977—1984) — комедійний серіал, який починається з того, що дві подружки під час вечірки знаходять парубка, який лежить зомлілий у ванні їхньої орендованої квартири, пізніше він стає їх співмешканцем і другом.

— Зі мною все на сто відсотків в порядку. Бачиш?

Він широко їй усміхнувся. Зробити це було неважко — тепер, коли місіс Мессі пропала.

Занепокоєний вираз покинув мамине обличчя.

— Добре. Не забудь почистити кутні. Саме там люблять ховатися рештки їжі.

— Почищу, ма.

Зсередины своєї голови, з далекої глибини, де на особливій полиці стояла дублета його особливої скриньки, Денні чув приглушені крики. Він не переймався. Він вважав, що скоро вони припиняться, і виявився правим.

11

Через два роки, в останній день перед вихідними Дня подяки, на середині безлюдних сходів у початковій школі «Алафі»¹, перед Денні Торренсом з'явився Горес Дервент. Плечі його костюма були всипані конфеті. З його зогниваючої руки звисала маленька чорна маска. Він противно смердів могилою.

— Чудова вечірка, хіба ні? — запитав він.

Денні відвернувся і пішов геть, і то дуже швидко.

Коли закінчилися уроки, він зателефонував по міжміському Діку прямо в той ресторан, в якому Дік працював у Кі-Весті.

— Наступний з насельців «Оверлука» знайшов мене. Скільки скриньок я можу мати, Діку? У себе в голові, я хотів сказати.

Дік захихотів.

— Стільки, скільки тобі потрібно, золотко. У тому-то й полягає краса сяйва. Чи ти гадаєш, ніби мій Чорний Дідо був *єдиним*, кого мені довелося назавжди замкнути?

— Вони там помирають?

¹ Школа названа за іменем річки Alafia, яка тече на півострові Флорида, впадаючи до затоки Тампа.

Цього разу хихотіння не прозвучало. Цього разу в голосі Діка була так холодність, якої хлопчик ніколи до того не чув.

— Тобі це не байдуже?

Денні було байдуже.

Коли невдовзі після Нового року колишній володар «Оверлука» з'явився знову — цього разу у шафі в спальні Денні — Денні був готовим. Він увійшов до шафи і причинив за собою двері. Скоро по тому на високій ментальній полиці поряд зі скринькою, в якій утримувалася місіс Мессі, з'явилася друга ментальна скринька. Знову чулося грюкання, а також вигадлива лайка, яку Денні запам'ятовував для власного пізнішого використання. Доволі скоро це припинилося. Зі скриньки Дервента, як і зі скриньки Мессі, не чулося нічого, крім тиші. Чи були вони ще живі (на свій упирський манер), більше не мало значення.

Що мало значення, так це те, що їм звідти ніколи не вібратися. Він був у безпеці.

Так він думав тоді. Звичайно, він також думав, що ніколи не питиме, ніколи після того, як бачив, що випивка зробила з його батьком.

Інколи ми просто помиляємося.

Гримуча змія

1

Її звали Ендрія Стайнер, і їй подобалися кінофільми, але не подобалися чоловіки. Що не було дивним, оскільки рідний батько вперше згвалтував Ендрію, коли їй було вісім. І гвалтував її надалі впродовж такої ж кількості років. Потім вона поклала цьому край, спершу проткнувши йому яйця, одне по одному, одною з в'язальних шпиць її матері, а потім встроївши ту саму, скрапулючу червоним шпицю своєму предку-

гвалтівникові у ліву очницю. З яйцями було легко, бо він спав, але біль виявився достатнім, щоби його розбудити, попри її особливий дар. Утім, вона була вже доволі величальною дівчиною, а він був п'яний. Навалившись на нього всім тілом, вона змогла притримати його якраз стільки часу, скільки вистачило, аби зробити *coup de grâce*¹.

Тепер вона вже мала чотири рази по вісім років і була скитальницею на лиці Америки, а арахісового фермера у Білому Домі замінив колишній актор. Цей новий парубок мав акторське, неправдоподібно чорне волосся, акторську чарівливість та не гідну віри усмішку. Енді бачила один з його фільмів по телевізору. У ньому чоловік, який потім стане президентом², грав хлопця, що втратив ноги після того, як його переїхав потяг. Їй сподобалася сама ідея чоловіка без ніг; чоловік без ніг не може тебе догнати і згвалтувати.

Кіно — це таки штука. Кіно тебе захоплює цілком. Можеш покласти на попкорн і щасливий кінець. Треба знайти чоловіка, щоби пішов з тобою разом, тоді це буде побаченням, а отже, платитиме він. Цей фільм виявився цікавим, з бійками і поцілунками, з гучною музикою. Називався він «Шукачі втраченого Ковчега»³. Рука її поточного кавалера перебувала в неї під спідницею, високо на її голому стегні; все ж таки рука — це не прутень. Вона зустріла його в барі. Більшість чоловіків, з якими вона потім ішла на побачення, Енді зустрічала в барах. Він пригостив її чарочкою, але безплатна випивка це не побачення; це просто зйом.

¹ «Удар милосердя» (*фр.*) — завершальний смертельний удар, що позбавляє поранену жертву мук.

² Роналд Рейган (1911—2004) — 40-й президент (1981—1989) до свого приходу в політику був відомим кіноактором; у кращому фільмі Рейгана «Kings Row» (1942) ноги його герою відрізає без наркозу й без потреби саме такої операції хірург-садист, бо цей пацієнт був залицявся до його доньки.

³ «Raiders of the Lost Ark» (1981) — перший із серії пригодницьких фільмів режисера Стівена Спілберга про археолога Індіану Джонса, якого грає актор Гаррісон Форд (нар. 1942 р.).

Авторські нотатки

Моєю першою книжкою, що вийшла у видавництві «Скрібнер»¹ 1998 року, була «Мішок кісток». Бажаючи задовольнити своїх нових партнерів, я виїхав з тією книжкою у промо-тур. Під час однієї автограф-сесії якийсь парубок мене спитав: «Цікаво, чи нема якихось ідей, що могло потім трапитися з хлопчиком із «Сяйва»?»

Це запитання стосовно тієї старої книги я сам собі часто ставив — разом із іншим: що могло б трапитися з нещасним батьком Денні, якби той знайшов Анонімних Алкоголіків, а не намагався впоратися сам, за допомогою того, що люди в АА називають «тверезістю з білими кісточками пальців».

Як було і з «Під Куполом», і з «11/22/63», це була така ідея, що ніколи не полишала моєї уяви. Раз у раз — стоячи в душі, дивлячись телевизор, їдучи довгою автотрасою — я ловив себе на тому, що вираховую вік Денні Торренса і загадуюся, де він зараз міг би бути. Не кажучи вже про його матір, ще одну засадничо добру душу, що залишилася в руйнівній кільватерній смузї після Джека Торренса. Венді й Денні були, говорячи сучасним жаргоном, співзалежними — людьми, пов'язаними путами любові та відповідальності за члена їх сім'ї, алкоголіка. У якийсь момент у 2009 році один з моїх друзів, одужуючий алкоголік, сказав мені ось яку коротку фразу: «Коли хтось один із співзалежних потопає, життя іншого проходить у нього перед очима». Це вразило мене; занадто правдиво воно звучало, щоб бути забавним, і, гадаю, саме в той момент став неунікним «Доктор Сон». Я мусив би розуміти.

Чи брався я за цю книгу з трепетом? Краще самі собі уявіть. «Сяйво» — один із тих романів, які люди завжди згадують

¹ «Charles Scribner's Sons» — засноване 1846 р. видавництво, відоме тим, що публікувало знакових авторів кожної епохи: Гемінгвей, Томас Вулф, Скотт Фіцджералд, Курт Воннегут, Роберт Хайнлайн тощо.

(разом з «Долею Сейлема», «Кладовищем хатніх тварин» та «Воно»), коли говорять про мої книжки, які їх насправді, до дрижаків, колись нажахали. Плюс зазвичай також згадують фільм Стенлі Кубрика (який, схоже, ще багато хто пам'ятає: з причин, яких мені ніколи до кінця не зрозуміти) як один із найякніших фільмів бачених ними в житті. Якщо ви бачили той фільм, але не читали самого роману, вам слід собі занотувати, що «Доктор Сон» є продовженням книги, яка, на мою думку, і є Правдивою Історією сім'ї Торренсів.

Мені подобається думати, що я все ще доволі вправний у тому, що роблю, але ніщо не в змозі перевершити пам'яті про добрий ляк, і я насправді маю це на увазі, кажучи *ніщо*, особливо коли той призначався молодим і вразливим. Було принаймні одне блискуче продовження фільму Альфреда Гічкока «Психо» («Психо IV» Міка Гарріса, з Ентоні Перкінсом знову в ролі Нормана Бейтса), але люди, які дивилися цей — або будь-який інший сиквел, — тільки хитали головами, кажучи: «*Ні, ні, зовсім не ті враження*». Вони пам'ятають той перший раз, коли штора відсувається і ніж починає свою роботу¹.

А ще ж люди змінюються. Той чоловік, що писав роман «Доктор Сон», дуже відрізняється від того добромисного алкоголіка, який був написав колись «Сяйво», хоча обидва залишаються зацікавленими в тому ж самому: розповісти карколомну історію. Я отримував насолоду, знову розшукавши Денні Торренса й спостерігаючи його пригоди. Я сподіваюся, ти теж, Постійний Читачу, ми ж разом розуміємося на цьому.

Перш ніж дозволити тобі піти, дозволь мені подякувати людям, яким треба подякувати, окей?

Нен Греєм² редагувала книжку. *Класно*. Дякую, Нен.

¹ «Psycho» (1960) — культовий фільм жахів, класика цього жанру режисера Альфреда Гічкока (1899—1980); «Psycho IV: The Beginning» (1990) — телевізійний фільм, що є одночасно приквелом і сиквелом оригінального фільму.

² Nan Graham — багатолітня редакторка Кінга і низки інших авторів, від 2012 р. старший віце-президент компанії «Скрібнер».

Чак Верріл, мій агент, продав книжку. Це важливо, але більше того — він також приймав усі мої телефонні дзвінки і годував мене з ложечки заспокійливим сиропом. Це речі неодмінні.

Расс Дорр робив дослідження, але якщо десь знайдуться похибки, звинувачуйте мене за непорозуміння. Він чудовий помічник лікаря і справжній Нордичний Монстр натхнення і доброго гумору.

Кріс Лотт постачав італійську, коли потрібна була італійська. Йо, Крісе.

Рокі Вуд¹ був моїм хлопчиком «піді по» все, що стосувалося «Сяйва», забезпечуючи мене іменами і датами, які я або забув, або тупо переплутав. Він також забезпечив мене масивом інформації про кожний рекреаційний транспортний засіб і кемпер, які існують під нашим сонцем (найкрутішим виявився Розин «ЕрфКрузер»). Цей Рок знає мою роботу краще за мене самого. Погляньте на нього в мережі інколи. Він таки смалить.

Мій син Овен прочитав книжку і запропонував цінні зміни. Головною з них була його наполеглива пропозиція, щоб ми побачили, як Ден досягає того, що оклигають алкоголіки називають «дном».

Моя дружина також прочитала роман «Доктор Сон» і допомогла його покращити. Я кохаю тебе, Табіто.

Дякую також вам, хлопці й дівчата, за те, що читаете мої речі. Довгих вам днів і приємних ночей.

Дозвольте мені завершити словами застереження: коли ви перебуваєте на шосе і платних автомагістралях Америки, приглядайтеся до тих, хто їдуть у всіх отих «Віннебаго» та «Баундерах».

Вам ніколи не знати, хто може бути всередині них. Або що...

Бенгор, Мейн

¹ Rocky Wood (1959) — новозеландець, який живе в Австралії, автор п'яти дослідницьких книжок про творчість Стівена Кінга, президент «Асоціації письменників, що пишуть про жахи» («Horror Writers Association»).

ЗМІСТ

Вступні заснування.....	9
Частина перша	
Абра.....	69
Частина друга	
Порожні демони.....	245
Частина третя	
Справи життя і смерті.....	421
Частина четверта	
Дах Світу.....	554
Поки ти не спиш.....	617
Авторські нотатки.....	635

Літературно-художнє видання

КІНГ Стівен
Доктор Сон
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *Ю. Ю. Гаврилова*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *Н. Я. Радченко*

Підписано до друку 18.07.2019. Формат 84х108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 33,6 + кольор. вкл.
Наклад 4500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cor@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**

e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55

e-mail: kyiv@ksd.ua

Кінг С.

К41 Доктор Сон : роман / Стівен Кінг ; пер. з англ. та ком. О. Красюка. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 640 с. : кольор. вкл.

ISBN 978-617-12-6831-9

ISBN 978-1-4767-2765-3 (англ.)

Продовження найстрашнішого бестселера Стівена Кінга «Сяйво»!

Минуло багато років після жахливих подій, які відбулися у зловісному готелі в горах... Денні вже дорослий, але привиди й досі не дають йому спокою. Доля зводить його з дівчинкою Аброю, яка має надзвичайні здібності — її «сяйво» сильніше за всіх. Але на неї полюють чудовиська в людській подобі, яким потрібні життя та дар дитини. І тільки Ден здатний захистити її від потвор, якщо перемаже власних демонів.

УДК 821.111(73)